

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 47/2014
28.01.2014. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Нате Месаровић, Горана Чавлине и Радмиле Драгичевић-Дичић, чланова већа, са саветником Олгицом Козлов, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Д.П., због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у помагању из члана 234. став 3. у вези става 1. и члана 35. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног: адвоката В.В. и адвоката Ж.Ж., поднетим против правноснажне пресуде Апелационог суда у Новом Саду Кж1 2077/12 од 12.11.2013. године, у седници већа одржаној 28.01.2014. године, једногласно, је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Д.П., адвоката В.В., те се **ПРЕИНАЧАВА** пресуда Апелационог суда у Новом Саду Кж1 2077/12 од 12.11.2013. године, тако што Врховни касациони суд окривљеног Д.П. за извршено кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица у помагању из члана 234. став 3. у вези става 1. и члана 35. Кривичног законика, осуђује на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 10 (десет) месеци, уз урачунавање времена проведеног у притвору од 25.05.2010. до 10.11.2010. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Д.П., адвоката Ж.Ж., поднет против правноснажне пресуде Апелационог суда у Новом Саду Кж1 2077/12 од 12.11.2013. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици К 340/10 од 20.03.2012. године, између осталог, окривљени Д.П. оглашен је кривим због извршеног кривичног дела злоупотреба службеног положаја у помагању из члана 359. став 3. у вези става 1. и члана 35. Кривичног законика и осуђен на казну затвора од четири године, а на основу члана 67. став 1. КЗ према окривљеном Д.П. опозвана је условна осуда изречена пресудом Општинског суда у Бачкој Паланци К 41/09 од 06.07.2009. године, правноснажна дана 19.11.2009. године и извршна 08.04.2010. године, па је узета као утврђена казна затвора у трајању од пет месеци, а применом члана 60. КЗ окривљени Д.П. је осуђен на јединствену казну затвора

у трајању од четири године и четири месеца, уз урачунавање времена проведеног у притвору од 25.05.2010. до 10.11.2010. године.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 2077/12 од 12.11.2013. године, између осталог, усвајањем жалбе браниоца окривљеног Д.П. преиначена је пресуда Вишег суда у Сремској Митровици К 340/10 од 20.03.2012. године тако што су кривичноправне радње окривљеног Д.П., за које је оглашен кривим у изреци првостепене пресуде, правно квалификоване као кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица у помагању из члана 234. став 3. у вези става 1. и члана 35. КЗ, па је Апелациони суд окривљеног Д.П. за извршено предметно кривично дело осудио на казну затвора у трајању од две године уз урачунавање времена проведеног у притвору од 25.05.2010. до 10.11.2010. године и истовремено одлучио да се условна осуда и утврђена казна затвора у трајању од пет месеци изречена правноснажном пресудом Општинског суда у Бачкој Паланци К 41/09 од 06.07.2009. године не може опозвати.

Бранилац окривљеног Д.П., адвокат В.В. је поднео захтев за заштиту законитости против наведене пресуде Апелационог суда у Новом Саду Кж1 2077/12 од 12.11.2013. године због повреде кривичног закона прописан чланом 485. став 1. тачка 1, став 2. и став 4. у вези члана 439. став 1. тачка 3. ЗКП у вези погрешне примене члана 54, члана 56. и члана 57. у вези члана 35. Кривичног законика, с предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и побијану пресуду преиначи тако што ће окривљеном Д.П. изрећи знатно блажу кривичну санкцију и одредити да се одложи извршење правноснажне пресуде.

Бранилац окривљеног Д.П., адвокат Ж.Ж. је поднео захтев за заштиту законитости, такође против наведене правноснажне пресуде Апелационог суда у Новом Саду Кж1 2077/12 од 12.11.2013. године из разлога предвиђених чланом 485. тачка 1. и тачка 2. ЗКП, без даљег указивања на конкретну повреду закона, с предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и донесе ослобађајућу пресуду.

Врховни касациони суд је у смислу члана 488. став 1. ЗКП, након достављања примерака захтева за заштиту законитости адвоката В.В. и адвоката Ж.Ж. Републичком јавном тужиоцу, одржао седницу већа у смислу члана 490. ЗКП, о којој, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није обавестио Републичког јавног тужиоца, нити браниоце окривљеног, налазећи да њихово присуство седници већа није неопходно и није од значаја за доношење одлуке, на којој седници је размотрио списе предмета са пресудама против којих је захтев поднет, те је по оцени навода и предлога у захтевима нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Д.П., адвоката В.В. је основан.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Д.П., адвоката Ж.Ж. нема прописан садржај.

Захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Д.П., адвоката В.В., се основано указује на повреду закона из члана 439. став 1. тачка 3. ЗКП у

вези члана 54. КЗ наводима да је Апелациони суд у Новом Саду у побијаној пресуди приликом одмеравања казне ценио као отежавајућу околност чињеницу да се против окривљеног Д.П. води други кривични поступак за исто кривично дело - злоупотреба службеног положаја, те за кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди, чиме је повређена претпоставка невиности јер се сходно члану 34. став 3. Устава Србије и члана 3. став 1. ЗКП свако сматра невиним све док се његова кривица за кривично дело не утврди правноснажном одлуком суда.

Врховни касациони суд налази да је Апелациони суд у Новом Саду у складу са законским овлашћењима, окривљеном Д.П. одмерио казну у границама које су законом прописане за то кривично дело - злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, а то је казна затвора од две до десет година.

Међутим, Врховни касациони суд је, полазећи од тога да се у смислу одредбе члана 54. КЗ, не може као отежавајућа околност ценити чињеница да се против окривљеног воде други кривични поступци, јер се тиме поступа супротно одредби члана 34. став 3. Устава РС и члана 3. став 1. ЗКП, исту отежавајућу околност отклонио, а остале олакшавајуће околности утврђене у редовном кривичном поступку у конкретном случају оценио као нарочито олакшавајуће околности, у смислу члана 56. тачка 3. КЗ, налазећи да се и са ублаженом казном може постићи сврха кажњавања, те је применом члана 57. став 1. тачка 4. КЗ, окривљеног Д.П., за извршено кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица у помагању из члана 234. став 3. у вези става 1. и члана 35. КЗ осудио на казну затвора у трајању од једне године и десет месеци, налазећи да ће се и са наведеном казном остварити сврха кажњавања из члана 42. КЗ.

Надаље, Врховни касациони суд налази да се не могу прихватити наводи у захтеву браниоца окривљеног адвоката В.В. да је Апелациони суд у Новом Саду повредио исте законске одредбе из члана 439. став 1. тачка 3. ЗКП у вези члана 35. КЗ према којима је, по виђењу одбране, суд требало, након што је утврдио чињенице да је окривљени Д.П. само помагач у извршењу предметног кривичног дела окривљеном да изрекне казну затвора у краћем трајању од две године.

Овај суд налази да је Апелациони суд у Новом Саду, у овом делу, поступао у складу са законом, с обзиром на то да чланом 35. Кривичног законика није прописана обавеза суда да учиниоца који другом са умишљајем помогне у извршењу кривичног дела казни ублаженом казном, већ је ублажена казна предвиђена као једна од могућности суда приликом изрицања казне. Члан 35. став 1. КЗ прописује да ће суд помагача казнити казном прописаном за то кривично дело или да ће помагача казнити ублаженом казном (што значи да закон предвиђа ублажавање казне само као могућност о чему суд одлучује у сваком конкретном случају). Из наведених разлога Врховни касациони суд је нашао да се не могу прихватити напред наведени разлози којима се указује на незаконито поступање Апелационог суда у Новом Саду приликом доношења побијане пресуде.

Наводе у захтеву браниоца окривљеног, адвоката В.В., да је Апелациони суд морао као олакшавајуће ценити околности: да је окривљени једини хранилац четворочлане породице; да је плата окривљеног као возача једини извор прихода

у породици; да је супруга окривљеног тешко болесна и трајно неспособна за рад и др, Врховни касациони суд није ценио с обзиром да се њима суштински побија другостепена пресуда због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, што чланом 485. став 4. ЗКП није прописано као разлог за подношење овог ванредног правног лека од стране браниоца окривљеног.

Везано за захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Д.П., адвоката Ж.Ж., Врховни касациони суд је нашао да исти нема прописан садржај.

Наиме, чланом 484. ЗКП који прописује обавезан садржај захтева, прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог из члана 485. став 1. ЗКП, за његово подношење.

У вези с тим одредба члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП је општег карактера и начелно прописује да се захтев за заштиту законитости може поднети ако је правноснажном одлуком или у поступку који је претходио њеном доношењу повређен закон. Међутим, што се тиче окривљеног чланом 485. став 4. ЗКП прописано је због којих повреда закона у првостепеном поступку и пред апелационим судом окривљени може поднети захтев за заштиту законитости и те повреде су таксативно наведене: члан 74, члан 438. став 1. тач. 1) и 4) и тач. 7) до 10) и став 2. тачка 1), члан 439. тач. 1) до 3) и члан 441. ст. 3. и 4. ЗКП.

У предметном захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Д.П., адвоката Ж.Ж., повреда закона у правноснажној одлуци или у поступку који је претходио, из члана 485. став 4. ЗКП није јасно опредељена односно описана.

Врховни касациони суд је приликом одлучивања о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Ж.Ж., везан разлозима (члан 485. став 1. у вези става 4. ЗКП), делом и правцем побијања који су истакнути у захтеву за заштиту законитости, како је то изричито прописано чланом 489. став 1. ЗКП, што значи да суд одлучујући по захтеву за заштиту законитости, уколико разлози и повреде закона нису изричито наведени, нема законских овлашћења да по службеној дужности тумачи и оцењује о којој се повреди закона ради.

Поред тога, одредбом члана 485. став 1. тачка 2. ЗКП прописано је да се захтев за заштиту законитости може поднети и ако је правноснажном одлуком или одлуком у поступку који је претходио њеном доношењу примењен закон за који је одлуком Уставног суда утврђено да није у сагласности са Уставом, опште прихваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима, при чему овај бранилац окривљеног, иако захтев за заштиту законитости подноси због повреде прописане чланом 485. став 1. тачка 2. ЗКП, није доставио одлуку Уставног суда којом је та повреда утврђена, што је неопходно учинити у смислу одредбе члана 484. ЗКП, уколико се захтев подноси из овог разлога.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је, везано за став 1. одлуке, на основу одредаба члана 30. став 1. Закона о уређењу судова и применом одредбе члана 492. тачка 2. ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

Врховни касациони суд је, везано за став 2. одлуке, нашао да захтев за заштиту законитости нема прописан садржај (члан 484. ЗКП), те је поступајући у смислу члана 487. став 1. тачка 3. ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Олгица Козлов,с.р.**

**Председник већа, судија
Јанко Лазаревић,с.р.**